

BETÆNKNING**Afgivet af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke
vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut at fremlægge et konkret forslag til etablering af en uddannelsesinstitution i Tasiilaq.

Uddannelsesinstitutionen skal være bredt funderet og tilbyde forskellige uddannelsesretninger samt fungere som et center for opbygning og udvikling af kompetencer. Forslaget skal fremlægges under FM2027.

FremSAT af medlem af Inatsisartut Nivi Rosing, Inuit Ataqatigiit

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Nivi Heilmann Efraimssen, Inuit Ataqatigiit, formand

Medlem af Inatsisartut Isak Johannessen, Naleraq, næstformand

Medlem af Inatsisartut Margrethe Thårup Andersen, Demokratiit

Medlem af Inatsisartut Karen-Marie Kyed Frederiksen, Demokratiit

Medlem af Inatsisartut Nivi Rosing, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 21. maj 2026 under FM2026 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslaget har til formål at pålægge Naalakkersuisut frem mod FM2027 at fremlægge et konkret forslag til etablering af en uddannelsesinstitution i Tasiilaq. Det foreslås, at uddannelsesinstitutionen skal være bredt funderet, tilbyde forskellige uddannelsesretninger og fungere som et center for opbygning og udvikling af kompetencer.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Under førstebehandlingen af punktet blev der ført en bred drøftelse af uddannelsesvilkårene på Grønlands østkyst, herunder særligt behovet for at styrke og videreudvikle regionen. Der blev endvidere drøftet forskellene mellem forslaget og Naalakkersuisuts ændringsforslag, herunder kritik af, at Naalakkersuisut valgte at foreslå at udarbejde en rapport frem for en egentlig etablering af uddannelsestilbud.

Desuden blev det drøftet, hvorvidt mulighederne for fondsfinansiering bør indgå som en del af redegørelsen.

Naalakkersuisut fremsatte følgende ændringsforslag i forbindelse med punktets 1. behandling:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en behovsanalyse i form af en rapport om udvikling af uddannelses tilbud i Tasiilaq til fremlæggelse under FM2027”.

Inuit Ataqatigiit og Siumut tilsluttede sig forslaget. Demokraatit og Atassut tilsluttede sig Naalakkersuisuts ændringsforslag. Forslaget blev derefter henvist til videre behandling i Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagens begrundelse. Udvalget noterer sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering til at være 1 AC-fuldmægtig årsværk, svarende til 500.000 kr., eksklusive anlægsudgifter m.m.

Udvalgets bemærkninger til forslaget

Udvalget bemærker, at Naalakkersuisut vurderer, at der er behov for et solidt beslutningsgrundlag, før der kan arbejdes videre med et konkret forslag til etablering af en uddannelsesinstitution i Tasiilaq.

Udvalget har i forbindelse med behandlingen af FM2026/75 og FM 2026/61 tilkendegivet, at uddannelsespolitiske beslutninger bør tage udgangspunkt i et videnskabeligt grundlag ved udformningen af et sammenhængende og behovsbaseret uddannelsessystem. Kompetenceudvikling og strukturelle investeringer i uddannelsessektoren bør således baseres på både kvalitative og kvantitative analyser, der belyser kompetencebehovet i hele landet.

Det vil som det første være nødvendigt at afdække kompetence- og uddannelsesbehovene i hele landet, herunder i de enkelte bygder og byer, gennem udarbejdelsen af en national behovsanalyse. En sådan analyse bør understøttes af en række underliggende delanalyser, der blandt andet belyser regionale og lokale forhold, arbejdsmarkedets nuværende og fremtidige behov, demografiske udviklingstendenser, eksisterende uddannelses tilbud samt mulighederne for lokal kompetenceopbygning m.v.

På baggrund af dette vil det efterfølgende være muligt at afstemme uddannelsesudbuddet med den faktiske efterspørgsel samt foretage målrettede prioriteringer, tilpasninger og investeringer

i et sammenhængende og behovsbaseret uddannelsessystem.

Det er derfor udvalgets vurdering, at det er positivt, at Naalakkersuisut anser det for nødvendigt at gennemføre en behovsafdækning, før der træffes beslutning om etablering af en uddannelsesinstitution i Tasiilaq.

Det er samtidig udvalgets vurdering, at det er nødvendigt og på tide at igangsætte en national behovsanalyse med henblik på at klarlægge, hvilke uddannelser der efterspørges på arbejdsmarkedet i bygder og byer, således at der kan foretages prioriteringer, tilpasninger og investeringer inden for uddannelsesområdet.

Udvalgets indstillinger

- Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit og Inuit Ataatigiit indstiller følgende ændringsforslag til vedtagelse:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at arbejde for fremlæggelse af et konkret forslag til etablering af en uddannelsesinstitution i Tasiilaq. Uddannelsesinstitutionen skal være bredt funderet og tilbyde forskellige uddannelsesretninger samt fungere som et center for opbygning og udvikling af kompetencer. Forslaget skal være underbygget af en behovsanalyse i form af en rapport om udvikling af uddannelsestilbud i Tasiilaq, indeholdende en mulig fondsfinansieringsmodel, og fremlægges under EM2027”.

Et flertal i udvalget bestående af Demokraatit og Inuit Ataatigiit opfordrer Naalakkersuisut til at arbejde for gennemførelsen af en national behovsanalyse, så kompetencebehovet på arbejdsmarkedet i bygder og byer kan afklares.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Nivi Heilmann Efraimsen
Formand

Isak Johannessen
Næstformand

Margrethe Thårup Andersen

Karen-Marie Kyed
Frederiksen

Nivi Rosing